

Spørreliste nr. 186

ALTERNATIV MEDISIN OG BEHANDLING

*En god helse er en svært viktig del av livskvaliteten, derfor er de fleste opptatt av den. I det moderne samfunnet fins det mange forskjellige råd og tilbud knyttet til sunnhet, helse og sykdom. Noen slike råd og midler er kanskje tradisjon og kjerringråd som brukes på hjemmeplan, andre hører vi om, leser om i blad og aviser eller lærer på alternative mes-
ser.*

*I alvorlige eller vanskelige sykdomstilfeller oppsøkes kanskje både lege og alterna-
tiv behandler. Enten man oppsøker hjelp i det offentlige helsevesen eller går til en alter-
nativ behandler, vil vi gjerne vite hvilke sykdommer det da er snakk om, og hvilke kurer
eller former for behandling det gripes til.*

*Denne gangen er det to forskere som gjerne vil vite noe om hva dere mener om al-
ternativ medisin og behandling og hva dere kjenner til og bruker. De to forskerne har litt
forskjellig innfallsvinkel til hva de vil vite og hva de skal bruke materialet til, så derfor er
spørrelisten delt i to deler selv om spørsmålene på mange måter henger sammen.*

*Vi ber, som vanlig, om at dere leser spørrelisten nøye gjennom før dere begynner å
skrive, og understreker at vi gjerne vil ha beskrivelser og fortellinger knyttet til opplysnin-
gene. Lykke til!*

I Årsak til sykdom

Sykdom kan ha mange årsaker. Den kan ha sin årsak i vår egen organisme eller den kan være påført utenfra, men kan også være selvforskyldt. Skriv hva du mener og differensier gjerne mellom forskjellige sykdommer. Har du egne erfaringer eller kjenner til andres erfaringer og meninger, er det fint om du forteller.

Kjerringråd og hjemmekurer

Hva legger du i begrepet «kjerringråd»? Kan du noen, og hvor har du i tilfelle lært dem?

Når brukte du sist et kjerringråd eller en hjemmekur? Hva var det og for hvilken plage?

Samler du eller skaffer du selv det du trenger til å forebygge eller behandle sykdommer og plager? Hva er det og til hvilke plager?

Hva har du i medisinskapet ditt av det som du kan definere som kjerringråd eller hjemmekurer? Hvilke er det og hvilke sykdommer eller plager er det du bruker dem mot?

Har du noe i kjøkkenskapet som du kan bruke for å forebygge eller behandle sykdommer og plager?

Har du noen fortellinger om hvordan kjerringråd og hjemmekurer har virket?

Kjenner du andre som bruker kjerringråd og/eller hjemmekurer? Fortell.

Bruker både menn og kvinner kjerringråd? Er det forskjell på hvordan de lærer dem og bruker dem?

Kosthold og helse

Det pekes ofte på sammenhenger mellom kosthold og helse. Hva kjenner du til om dette og hvor har du i tilfelle dine informasjoner fra?

Kan man bli syk fordi man har hatt feil kosthold? Hva slags kosthold og hva slags sykdommer er det eventuelt snakk om?

Kjenner du til spesielle dietter? Hvilke sykdommer hjelper de mot? Har du selv erfaring med dette eller kjenner du noen som har? Fortell.

Ikke bare hele spesialdietter, men også enkelte næringsmidler kan forebygge eller hjelpe mot sykdommer og plager. Kjenner du til noen slike? Bruker du det selv, eller kjenner du noen som gjør? Fortell.

Kan man spise seg frisk når man først er blitt syk? Hvilke sykdommer kan det være snakk om og hva er det man skal spise?

Er det slik at om man spiser «riktig» så opphever det for eksempel det usunne ved røyking?

Er du selv opptatt av sunt kosthold? Hvem er det som sørger for det sunne kostholdet i familien? Spiser den øvrige familien sunt også når den som har ansvaret er borte?

Kjøper du helsekost? Hva kjøper du? Spør du om råd i helsekostbutikken?

Hvis du har brukt helsekost og har sluttet igjen, hva var grunnen til at du sluttet?

Alternativ behandling

Her er vi ute etter forskjellige typer behandling mot plager og sykdommer som du ikke synes at legen kan gi. *Dersom du vil skrive spesielt om blodstemming og healing, ber vi deg gjøre det under del II.*

Hvilke former for alternativ behandling/alternativ medisin kjenner du til?

Bruker du selv noen form for alternativ behandling? Hvorfor? Bruker du den forebyggende for å bedre livskvaliteten eller mot en bestemt sykdom eller plage? Hvilken behandling og hvilken sykdom? Fortell om hvilke erfaringer du har.

Bruker du alternativ medisin eller behandling i tillegg til legens behandling eller bruker du den før eller etter legens behandling?

Synes du det skulle være et samarbeide mellom det offentlige helsevesenet og alternativ medisin/behandling?

Om du bruker alternativ behandling, vil vi gjerne vite når du begynte å interessere deg for alternativ medisin. Var det en spesiell foranledning eller fordi du ble generelt interessert?

Lar du deg inspirere av reportasjer i ukeblad om hvordan mennesker er blitt friske av en eller annen form for alternativ behandling eller kur?

Hva med reklame for alternativ medisin, blir du inspirert til å prøve?

Går du i bokhandelen og holder deg à jour med hva som fins av litteratur om alternativ medisin og behandling?

Går du på alternative messer, der mange former for alternativ medisin/behandling blir presentert? Hva er du i tilfelle spesielt interessert i? Har du kjøpt noe på slike alternative messer?

Egne krefter, troens makt

Her er vi ute etter svar som handler om sammenheng mellom sjel og kropp og hva du mener om det. *Dersom du vil skrive spesielt om blodstopping og healing, ber vi deg gjøre det under del II.*

Ser du på kroppen som et «sjelens tempel»?

Har mennesket egne mentale krefter og ressurser til å gjøre seg frisk?

Har mennesket egne mentale krefter og ressurser til å helbrede andre? Hva slags former for mentale krefter og ressurser er det snakk om?

Hvordan kan mennesket styrke sine mentale krefter til å forebygge eller helbrede sykdom og plager?

Er det i tilfelle krefter og ressurser som man kan få eller lære av andre eller av høyere makter?

Har du egne erfaringer om noe av dette, eller kjenner du noen som har? Fortell.

Spesialistene

Noen mennesker har evner til å helbrede andre. I eldre tid kalte man dem gjerne for «kloke». I dag snakker vi kanskje om både «kloke» og alternative behandlere. Vi vil gjerne vite om du kjenner til slike mennesker i dag og hva de er spesialister på. *Dersom du vil skrive spesielt om blodstemmere/blodstillere og healere, ber vi deg gjøre det under del II.*

Kjenner du til noen som blir kalt «kloke» fordi de har spesielle evner til å helbrede? Hva er det de er spesialister på og hvor har de sine evner fra?

Har du selv eller noen du kjenner oppsøkt og fått hjelp av en «klok»? For hva og hvordan fikk du (de) hjelp? Fortell.

Kjenner du til spesialister i alternativ medisin eller alternativ behandling som du ikke ville kalle «klok», men noe annet? Hva kalles, og på hvilket område er de spesialister?

Har du selv eller noen du kjenner oppsøkt en slik spesialist? Hva var det du (de) trengte hjelp mot, og hvordan var erfaringene med slik hjelp? Fortell.

II

Én forsker vil gjerne vite spesielt om blodstemming/blodstilling og healing. Vi har derfor satt disse spørsmålene opp for seg.

Healing og healere

Hvordan ser du på healing? Vil du betegne din innstilling som positiv, negativ eller usikker.

I tilfelle du mener det er noe i healing, hva tror du det er som foregår: Er det healeren selv som har spesielle krefter eller er det en kraft utenfra som virker gjennom healeren? I tilfelle hvilken kraft? Har healeren varme hender? Behøver healeren å berøre pasienten?

Har du selv eller noen du kjenner oppsøkt en healer?

I tilfelle, hvordan opplevdes dette, og hvordan føler du at utfallet ble?

Er det noen som driver healing-virksomhet i ditt lokalmiljø (distrikt) i dag?

Kjenner du til eldre tradisjon om healere som har virket i ditt lokalmiljø (distrikt)?

Blodstemming/blodstilling og blodstemmere/blodstillere

Hva vet du om blodstemming/blodstilling? Vet du hvordan det gjøres?

Har du hørt om tilfeller av blodstemming/blodstilling i ditt lokalmiljø? Fortell om du har hørt om det fra eldre beretninger eller fra litt nyere tid – etter 2. verdenskrig?

Kjenner du til noen person eller personer i ditt lokalmiljø eller ditt distrikt som sies å kunne stemme blod? Nevn gjerne eksempler, men ikke navn.

Har du selv eller noen du kjenner, hatt kontakt med en slik person?

I tilfelle slik kontakt, hvordan ble utfallet?

Har du hørt om, eller selv truffet personer som sies å kunne stoppe ildebrann (skogbrann, husbrann)?

I tilfelle, vet du om denne personen også kan stemme blod?

Bente G. Alver
Sigrid Smith

Norsk etnologisk gransking